

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

VI. De Loco & Tempore, quibus persolvendæ sunt Horæ Canonicæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

65. Quòd si quis per errorem, vel oblivionem, omisit hodie recitare de Festo novem Lectionum Sancti occurrentis, illud vel eo anno penitus ipsi erit omittendum, ut probabilius censet Gobat loc. cit. n. 638. vel poterit primâ die non impedirà recitari, ut alij existimant.

Aut omisit hodie recitare de Festo occurrente?

QUÆSTIO VI.

De Loco & Tempore, quibus persolvendæ sunt Horæ Canonicæ.

66. Explicatis prioribus quinque conditionibus, ad studiosam & devotam recitationem Officij Divini requisitis, nempe Attentione, Integritate, Continuatione, Ordine & Qualitate, pergendum ad alias duas, nimirum ad Locum & Tempus, quo illud recitari possit. ac debeat. Hinc fit

Ratio ordinis,

67. CONCL. I. Quantum attinet ad Locum, illi qui ad Chorum deputati non sunt, possunt ubique Officium Divinum recitare, dummodò non recitent in loco indecenti, aut ubi attentio impediri possit. Ita communis; & ratio est clara: quia nullo Jus reperitur, quo quis Choro non obligatus, teneatur Divinum Officium in certo loco recitare. Unde satisfacit præcepto, si Officium recitetur itando, si sedendo, si ambulando, si domi, si in vinea, &c. Dummodò recitetur studiosè pariter ac devotè (modo hactenus explicato) simulque non in loco indecenti; hoc enim esset contra debitam reverentiam.

Extra Chorum, ubi possit recitari Officium Divinum?

68. CONCL. II. Canonici tenentur recitare Divinum Officium in sua Ecclesia, juxta institutionem Beneficij; nisi aliò cogat necessitas, aut permittat longæva consuetudo, vel Fundatoris institutio. Ita communis. Ratio est: quia Canonici tenentur satisfacere intentioni Fundatorum; simulque in Clem. 1. de Celeb. Missar. injungitur Canonicis onus canendi Horas Canonicas in Ecclesijs Cathedralibus, & Collegiatis. Accedit, quòd Beneficium datur propter officium, atque ut inserviat Ecclesiæ, c. ult. de Rescript. in. 6.

Canonici tenentur recitare Officium in Choro,

69. Additur notanter, nisi aliò cogat necessitas, aut permittat consuetudo &c. Nam imprimis necessitas non habet legem: unde cap. 4. de Reg. juris dicitur: Quod non est licitum in lege, necessitas facit licitum: ut si quis sit infirmus, aut justâ de causâ absens. Insuper

Nisi adsit necessitas, consuetudo vel instructio specialis,

super consuetudo cujuslibet Ecclesie, atque Fundatoris institutio, circa hoc bene sunt attendenda, ac juxta eas major vel minor obligatio Canonicorum assistendi Choro colligenda. Quomodo autem Religiosi sint Choro astricti, dictum est supra *num. 21.*

Quo tempore recitanda horæ in- & extra Chorum?

70. CONCL. III. Loquendo tandem de Tempore, in publico Officio Chori servanda est consuetudo recepta cujuslibet Ecclesie: in privata verò recitatione Horarum Canonicarum, etsi laudabilissimum sit singulas Horas suis temporibus orare, nihilominus ad vitandum peccatum mortale sufficit, ut recitentur eo intervallo, quod est inter medium noctis præcedentis & sequentis. Ita omnes Doctores. Unde qui intra hoc tempus recitat, satisfacit substantiæ præcepti, nec peccat mortaliter, etiamsi omnes Horas absolvat manè post mediam noctem, aut primum Vesperis ante aliam mediam noctem: quamvis sit peccatum veniale, si id fiat absque causa rationabili, aut aliàs Horæ ultra debitum tempus sine causa differantur.

Matutinum & Laudes possunt pridie vespere recitari.

Sed circa horam variant Doctores.

71. CONCL. IV. Nihilominus ex recepta Ecclesie consuetudine licitum est recitare Matutinum, & Laudes sequentis diei, pridie ad vespere, nempe post tempus Vesperarum & Completorii circa horam quartam pomeridianam. Ita communis: nam consuetudo derogat rigori Juris positivi, *o. ult. de Consuet. per. n. 679.* allegat plures Doctores, qui docent, quòd is non peccet mortaliter, qui incipit statim horam secundam post meridiem. Et licet citatus Author id solum admittat iustam causam urgente, ut si v. g. forent excipiendæ Confessiones ab hora tertia usque ad coenam; alij verò, ac præsertim Escobar *tract. 5. Exam. 6. n. 60.* talem damnant peccati mortalis: idem tamen Escobar culpam venialis duntaxat reum censet inchoantem citra justam causam mediâ tertiâ; nullius, qui tertiâ.

Horæ Minores ac Vesperæ quo tempore recitanda?

72. Cæterum Horæ Minores non possunt dici pridie, sed solum post mediam noctem diei currentis: possunt tamen omnes usque ad Vesperas exclusivè, ob causam honestam vel utilem, v. g. ob maiorem devotionem, majorem commoditatem studendi, obiter inchoandum, vel alias hujusmodi causas, recitari manè. Ut autem Vesperæ possint manè dici extra tempus Quadragesimæ, requiritur paulò major causa, ut tenet cit. Gobat *n. 682.* asserens eum peccaturum venialiter, qui ante meridiem recitat Vesperas, & completorium, absque rationabili causa.

73. Porrò Rubrica illa Breviarij, quæ in Quadragesima vult Vesperas dici ante prandium, solum Chorum obligat; uti notat Tobias Lohner *Instruct. 2. part. 4. §. 10. quaest. 3.* post Gobat *loc. cit. n. 688.* dicentem, fas quidem esse in Quadragesima, Vesperas dicere ante prandium privatè, at non esse necesse.

74. Quæres, an præceptum recitandi adimpleat is, qui incipit hodiernum Officium recitare paulò ante mediam noctem diei sequentis, utputà mediâ duodecimâ, si id ipsum absque interruptione prosequatur post mediam noctem? Affirmat Leander *Quaest. Moral. part. 1. & in ord. 6. tract. 8. disp. 4. quaest. 109.* Ratio esse potest: quia præceptum celebrandi Missam inter auroram & meridiem, servatur incipiendo Missam paulò ante meridiem, etsi pars eius absolvetur primùm post meridiem, uti tenent Doctores passim; ergo à pari idem dicendum in proposito. Cæterum Gobat *loc. cit. n. 686.* hanc Leandri sententiam ex professo rejicit, utpote repugnantem communi iudicio & praxi omnium Superiorum, Confessariorum, & aliorum Doctorum. Illud certum est, quòd quis noctu recitans totum Officium, non possit pro duobus diebus satisfacere: nam Alexander VII. sequentem propositionem, ordine 35. iure damnavit: *Unico officio potest quis satisfacere duplici præcepto, pro die præsentis, & crastino.* Hinc tenendum oppositum.

75. Quæres ulteriùs, an sit peccatum mortale, celebrare Missam ante recitatum Matutinum? Resp. negativè, cum Lessio *lib. 2. de just. & jure, c. 37. num. 81.* quidquid pro- & contra disputent Doctores apud Barbosam *part. 2. de off. & pot. Episc. alleg. 24. n. 15.* ubi viginti Authores citat, dicentes, esse peccatum mortale, sine rationabili causa celebrare Missam nondum dicto Matutino; & triginta octo alios, qui negant, id esse peccatum mortale. Ratio horum est: quia nihil in jure de hoc præceptum reperitur, neque consuetudo contraria sub tam gravi obligatione est recepta. Nec obstant Rubricæ Missalis, *Tit. De preparat. Sacerd. celebraturi.* ubi dicunt Missam esse celebrandam *saltem Matutino cum laudibus absoluto.* Nam cum nullum verbum præcepti contineant, tam gravem obligationem non censentur inducere. Imò Gobat *loc. cit. n. 687.* etsi velit non esse absque causa rationabili practicandam mitiorem sententiam, eò quòd recitatio Matutini sit optima præparatio ad Sacrum, ne venialem quidem culpam per se loquendo hinc inter-venire censet.

QUÆ.